

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง“การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูดและการอ่านในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และการอ่าน ในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1. ประชากร ได้แก่ ครูที่สอนภาษาไทยให้แก่นักเรียนในระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 122,034 คน

1.2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากครูที่สอนภาษาไทยให้แก่ นักเรียนในระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 89 คน ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปสอบถามนักศึกษาที่กำลังเรียนระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย จำนวน 43 คน และนักศึกษาที่กำลังเรียนปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง(หัวหมาก) จำนวน 27 คน รวมทั้งสอบถามจากนักศึกษาที่จบการศึกษาจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 19 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 การศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การอ่านและการพูด วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสารและรายงานของราชการ ที่ระบุจำนวนนักเรียนประถมศึกษาที่อ่านภาษาไทยไม่ได้ทั่วประเทศ และคะแนนสอบ NT วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และคะแนนสอบ O-NET ในวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล

2.1.3 สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามสภาพ ปัญหา และความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การอ่านและการพูดวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา ดังนี้

1) จัดทำแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล โดยแบบสอบถามมี 4 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีเงื่อนไขว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องมึนักเรียนในชั้นที่อ่านภาษาไทยไม่ได้และนักเรียนมีความด้อยด้านการฟัง การพูดไม่ได้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามสภาพการใช้ชุดฝึกอบรม ตอนที่ 3 เป็นสภาพปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรม ตอนที่ 4 เป็นสภาพความต้องการการใช้ชุดฝึกอบรม

2) หาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ซึ่งได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำชุดฝึกอบรมทางไกล จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านนิเทศการสอนภาษาไทย 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย 1 คน ผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นโดยรวมว่าแบบสอบถามถามตรงกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามที่ตั้งไว้ โดยมีรายการแก้ไขดังนี้

(1) ยกตัวอย่างลักษณะการฟัง การอ่านและการพูดที่เป็นปัญหาเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจคำถามชัดเจนขึ้น

(2) แบบสอบถามตอนที่ 4 ควรเพิ่มคำถามว่าต้องการวิธีการอบรมทางไกลที่เป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ และเรียนแบบ e-Learning

(3) ควรมีคำถามปลายเปิดไว้ตอนสุดท้ายของแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขไปแจกกลุ่มตัวอย่างขณะที่ผู้วิจัยไปสอนนักศึกษาในช่วงระหว่าง 20 มกราคม 2557 – 27 มกราคม 2557

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามมาแจกแจงและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การแปลความของข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามสภาพ ปัญหาและความต้องการ และแบบสอบถามความพึงพอใจ มีระดับดังนี้

ระดับ	1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด
ระดับ	1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
ระดับ	2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ	3.51-4.50	หมายถึง	มาก
ระดับ	4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และการอ่านในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1. ประชากร ได้แก่ ครูที่สอนภาษาไทยให้แก่ นักเรียนในระดับประถมศึกษาใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 122,034 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่สอนภาษาไทยให้แก่ นักเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งเลือกมาแบบเจาะจง โดยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกภาษาไทย แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิชาเอก การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง (หัวหมาก) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้เป็นครูที่สอนภาษาไทยให้แก่ นักเรียนในระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 40 คน (40 โรงเรียน) ที่สำคัญคือโรงเรียนที่ครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างต้องมีความสามารถด้านการฟัง การพูดและการอ่านในวิชาภาษาไทยไม่ได้มาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 การสร้างชุดฝึกอบรมทางไกล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1.1 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นข้อมูลพื้นฐานใน สร้างชุดฝึกอบรมทางไกล

2.1.2 อ่านเอกสาร งานวิจัยและตัวอย่างชุดฝึกอบรมทางไกล ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับงานของผู้วิจัย และสังเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างชุดฝึกอบรมทางไกล

2.1.3 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1) และ 2) มาจัดทำชุดฝึกอบรมทางไกล

2.2. การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.2.1. ส่งร่างชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นว่าชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงเนื้อหาได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) เท่ากับ 1 และมีการให้ความคิดเห็นอื่นรวมทั้งรายการปรับแก้ไขดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 คน ได้ให้ความคิดเห็นว่าโดยภาพรวมของชุดฝึกอบรมมีความน่าสนใจและเป็นชุดฝึกอบรมที่มีความสำคัญในแง่ช่วยแก้ไขปัญหาสำคัญของนักเรียนระดับประถมศึกษาและช่วยแนะนำครูผู้สอนในเรื่องการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การอ่านและการพูดในวิชาภาษาไทยได้ โดยผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นให้ปรับปรุงชุดฝึกอบรมในรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (1) ควรเขียนแผนผังขั้นตอนการใช้ชุดฝึกอบรม เพื่อให้ผู้ใช้ชุดฝึกอบรมปฏิบัติตามได้ง่าย
- (2) เพิ่มตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมการฟัง การพูดและการอ่านในชุดฝึกอบรม
- (3) ให้ครูผู้ใช้ชุดฝึกอบรมเป็นผู้ประเมินการฟัง การพูดและการอ่านได้ของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่จัดหรือตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูจัดทำขึ้น

2.2.2. นำชุดฝึกอบรมทางไกล ไปทดลองใช้กับครู 1 คน (ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีนักเรียนอ่านไม่ได้และนักเรียนมีความอ่อนด้อยด้านการฟัง การพูดจำนวน 5 คน) มีประสิทธิภาพ E_1/E_1 เท่ากับ 73.27/70.89

2.2.3. นำความคิดเห็นของครูที่ทดลองใช้ชุดฝึกอบรมซึ่งระบุว่าให้ปรับแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการฟัง การอ่านและการเขียนเป็นข้อๆ ผู้วิจัยปรับการเขียนในชุดฝึกอบรมใหม่ตามความคิดเห็นของครู

2.2.4. นำชุดฝึกอบรมทางไกลไปทดลองใช้กับครู 3 คน ซึ่งเป็นครูที่สอนนักเรียนแล้วได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง 1 คน ปานกลาง 1 คน และ อ่อน 1 คน (ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีนักเรียนอ่านไม่ได้และนักเรียนมีความอ่อนด้อยด้านการฟัง การพูดจำนวน 3-7 คน) มีประสิทธิภาพ E_1/E_1 เท่ากับ 74.06/73.47

2.2.5. นำชุดฝึกอบรมทางไกลไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 76.27/74.47

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลคือ ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2557 – เดือนกันยายน 2557

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความรู้ของผู้ใช้ชุดฝึกอบรมและศึกษาความพึงพอใจที่เรียนด้วยชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด การอ่านในวิชาภาษาไทยของ นักเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1. ประชากร ได้แก่ ครูที่สอนภาษาไทยให้แก่ นักเรียนในระดับประถมศึกษาใน

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 122,034 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่สอนภาษาไทยให้แก่ นักเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งเลือกมาแบบเจาะจง โดยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกภาษาไทย แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิชาเอก การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง (หัวหมาก) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้เป็นครูที่สอนภาษาไทยให้แก่ นักเรียนในระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 40 คน (40 โรงเรียน) ที่สำคัญคือโรงเรียนที่ครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างต้องมึนักเรียนที่มีความสามารถด้านการฟัง การพูดและการอ่านในวิชาภาษาไทยไม่ได้มาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 สร้างแบบประเมิน 2 ลักษณะเพื่อใช้ประเมินระดับความสำเร็จของชุดฝึกอบรมได้แก่ แบบประเมินด้านความรู้ของครูและแบบประเมินความพึงพอใจของครู ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.2.1) แบบประเมินด้านความรู้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความรู้ของครูภายหลังการใช้ชุดฝึกอบรม แล้วผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบคู่ขนานเป็นแบบปรนัย 5 ตัวเลือก วัดความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการฟัง การอ่านและการพูดในวิชาภาษาไทยให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ปรากฏในชุดฝึกอบรมจำนวน 20 ข้อ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1 และนำแบบทดสอบไปลองใช้กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้ผลการสอบ นำมาวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยแบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.42-0.68 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.34-.89 ส่วนแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.36-0.93 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.37-0.97 นอกจากนี้ในชุดฝึกอบรมยังได้ให้ครูรายงานผลการใช้ชุดฝึกอบรมด้านความรู้ของตนเองภายหลังการใช้ชุดฝึกอบรมด้วย

2.2.2) แบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกล แล้วผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความพึงพอใจแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เมื่อสร้างแล้วได้หาคุณภาพโดยไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่า

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 ซึ่งมีบางรายการต้องปรับปรุงด้านภาษา ผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามคำแนะนำ ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.2.3 นำแบบประเมินในข้อ 2.2.1 และข้อ 2.2.2. ไปใช้กับครูผู้ใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม 2557 – เดือนกันยายน 2557

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้จากแบบทดสอบโดยใช้ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลด้านความพึงพอใจโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

